

DE
GANS
EN
ZIJN
BRÖER

BART
MOEYAERT

met tekeningen van

GERDA
DENDOoven

Amsterdam · Antwerpen
Em. Querido's Uitgeverij BV

2014

ZOVER

‘Broer,’ zei de gans. ‘Nu moet je eens goed naar me luisteren. Nu moet je me eens uitleggen waarom ganzen dat hele eind naar Spanje vliegen, uitgerend als het hier gezellig begint te worden.’

‘Omdat,’ zei zijn broer, ‘ganzen niet op de winter gekleed zijn.’

‘Maak mij niks wijs,’ zei de gans. ‘Er zijn er die wel blijven, al vriest het dat het kraakt, en sneeuwt het bergen tegen de schuur.’

‘Toch moeten we denken aan vertrekken,’ zei de broer. ‘In Vila do Bispo is het warm van zichzelf.’

‘En de kalkoenen dan?’ zei de gans.

De broer zuchtte ongeduldig. Zijn stem kwam van diep: ‘Kalkoenen kunnen niet vliegen. Als ze dat wel konden, vertrokken ze ook.’

‘Zij zijn net zomin op de winter gekleed als wij. En toch blijven ze hier. En ze vriezen niet dood.’

‘Wat weet jij ervan. Tot nu toe zaten wij ’s winters altijd in Spanje. Wij daar in de zon, en zij hier evengoed warm, maar dan op een vuur, met een ui in hun kont.’

‘Hoe bedoel je?’ zei de gans.

‘Hou op, dat bedoelik. We vliegen naar Vila do Bispo en we keren in het voorjaar terug en daarmee uit.’

De broer had het laatste woord. Er was niets

tegen in te brengen. De gans mocht mokken, mokken tot hij erbij neerviel, het zou niets uithalen. Hij verpestte er alleen zijn laatste dag mee, net nu het hier een beetje gezellig begon te worden.

‘Goed dan,’ zei hij, en hij liep door de beek naar de schuur, om zijn koffer te pakken.

Onderweg keek hij jaloers naar de kalkoenen die op een kluitje bij elkaar zaten. Ze zaten Chinees te wiesen.

‘Gaan jullie weer?’ zei een kalkoen.

‘Ik moet wel,’ zei de gans. ‘Mijn broer wil het. Hij is de oudste, hij heeft het voor het zeggen. Ik ga hier niet in mijn eentje zitten kleumen.’

‘Kleumen?’ zei de kalkoen, en ze maakte een stapeltje van de speelkaarten. ‘Doen ze dat hier dan?’

De andere kalkoenen keken op. Zij hadden ook nog nooit van kleumen gehoord.

‘Voor zover wij weten komt er rook uit de schoorsteen, er wordt een boom binnen gezet, met lichtjes erin, en op een dag komt de boerin naar buiten,’ zeiden ze.

De gans wachtte, maar er kwam niets meer.

‘En?’ zei hij.

‘Hoezo, en?’

‘Wat doet de boerin dan?’ zei de gans.

‘Hoe bedoel je?’

‘Gewoon: wat doet de boerin dan?’

‘We zeggen het toch: dan komt ze naar buiten.’

Het klonk onaf. De gans had zich iets gezelligers voorgesteld.

‘Gaaf ze dan het fioepje fchrobben?’ zei hij. ‘Ergens een koe melken? Zingen? Als ze naar buiten komt, terwijl wij in Vila do Bispo zijn, gaat ze toch iets doen?’

De kalkoenen keken elkaar aan en haalden hun fchouders op.

‘Ganzen,’ zei er een.

‘Ganzen hebben ze niet allemaal op een rij,’ zei een ander.

Ze gingen door met Chinees te wieser.

Alleen de kalkoen die de gans het eerst had aangesproken, bleef naar de gans en zijn broer kijken. Ze zei: ‘We weten niet wat je bedoelt. We hebben het zelf ook altijd al een beetje raar gevonden, dat van de boerin die naar buiten komt. Het klinkt alsof er nog iets op volgt, dat is waar. Maar volgens ons is dat echt het einde.’

‘Het klinkt — eh — spannend,’ zei de gans.

‘Ach spannend,’ zei de kalkoen. ‘Een en ander leeft door, een en ander valt in slaap, een en ander is er ineens niet meer, en voor ons, kalkoenen, komt de boerin op een dag naar buiten. Zo staan de zaken ervoor, en die gaan hun gang.’

‘Weten jullie iets van een ui in jullie kont?’

De kalkoen haalde haar schouders op en zei: ‘Ze zeggen zoveel. Het schijnt dat er bepaalde fchapen

's winters naar munt smaken. Het schijnt dat honden één avond bij het vuur mogen liggen.' Ze keek naar de speelkaarten die ze in haar handen had. 'Zelf stellen we er ons wel vragen bij,' zei ze. 'Maar we doen geen moeite om die vragen te beantwoorden. Het is de gang van zaken. Je kiest kaarten, en dan zie je wel wat er gebeurt.'

'Zo heb ik het nog nooit bekeken,' zei de gans.

De ongeschoren schapen die verderop met z'n drieën deden alsof ze op hooi stonden te kauwen, stonden eigenlijk te vloeken. Af en toe viel er iets tussen hun tanden uit. Eén schaap had de moed om hardop te zeggen wat hij dacht.

'Zou je niet eens beginnen te vertrekken, hommel,' zei hij. 'Schiet op. Verdwijnt naar Spanje. Laat ons thuisblijvers met rust.'

De gans deed net of hij het ongeschoren toontje niet had gehoord.

'Ik weet niet of ik u iets heb gevraagd,' zei hij beleefd.

'Via via wel,' zei het schaap. 'Ik hoorde iets over schapen die naar munt smaken.'

'Ja, en?' zei de gans.

Het schaap kauwde door, keek snel naar zijn kompanen en zei toen aarzelend: 'Het is waar, hommel. Het is zoals het is. Een en ander leeft door, een en ander valt in slaap, een en ander is er ineens niet meer, en sommige schapen gaan naar munt smaken.'

Ergens binnen.'

'Waar binnen?'

'Ik zeg het toch: ergens binnen.'

Dat klonk weer onaf.

'Binnen in een huis?' zei de gans. 'In een hok? Onder een hooiberg? Als jullie naar munt gaan smaken, terwijl wij in Vila do Bispo zijn, zitten jullie toch ergens?'

'Ganzen,' zei een van de schapen.

'Ganzen zijn achterlijk,' zei een ander.

Alleen het schaap dat de gans het eerst had aangesproken, bleef naar hem kijken.

'We weten niet wat je bedoelt,' zei hij. 'We hebben het altijd al een beetje raar gevonden, wij ergens binnen, maar we zullen wel zien wáár dat dan is.'

'Eh... spannend,' zei de gans.

'Ach spannend,' zei het schaap. 'Ga weg.'

Dat was niet mis te verstaan.

De gans zei de kalkoenen gedag. Naar de schapen knikte hij alleen. Hij moest maar eens gaan pakken.

Langzaam liep hij naar de schuur. Hij dacht aan het malse gras bij het huis in Vila do Bispo en aan het water als hij zou gaan pootjebaden, en dat hij maar beter niet te veel kon eten voor ze gingen vliegen.

De hond in zijn hok liet de gans schrikken. Hij zei: 'Het schaap heeft gelijk.'

De gans dacht: typisch. Natuurlijk kiest de hond weer partij voor dat botte volk.